

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Prælati Regularis Iurisdictio præcipiendo

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

*Pralati lo-
cales tenē-
tur curare
ut legantur
in loco pu-
blico con-
stitutiones
de celebra-
tione Mis-
sarum &
de observa-
tia Bulla-
rū sancta
Inquisitio-
nis & de
largitione
munerū sta-
tutis repu-
blicis. Ita
quid si legi-
faciat post
mensē v.g.*

*Cōsulatur
Sacra Cō-
gregatio.
Sanē Por-
tellius ex-
cusat om-
nes cōtra-
uentores
Bullarū i-
gnorantes.
Etia in fo-
ro externo,
sive ignora-
tia prae-
sentis iura-
mentum.*

tur bis in anno curare, ut legantur in pu-
blico refectorio decreta Urbani VIII. de
celebratione Missarum, & semel eiu-
dem Constitutio de obseruantia Bulla-
rum pertinentium ad S. Officium. Illa
quidem Feria secunda post. Domini-
cam Aduentus, & Feria 6 post Octauā
Corporis Christi; hæc verò feria sexta
post Octauam Assumpt. B. Virginis, &
nouissime ex decreto Sancti D. Urbani
VIII. Constit. Clement. VIII. de largi-
tione munerum vna cum dicto decre-
to in mense Ianuarij sub pœna priuatio-
nis Officij ipso facto & vocis actiue ac
passiue. Sed Peyrius in priuileg. tom. 3.
cap. 1. num. 4 loquens de primis, ait
præfixionem talium dierum non poni
ad faciendam obligationem, sed ne di-
lataretur executio, vnde transacto termi-
no non cessare obligationem. Et cum
pœna priuationis non sit ad canonizan-
dum diem præfixum, sed solum ad indu-
cendam obligationem dictæ electionis,
ne scilicet abirent in obliuionem, qui ex
ignauia, seu negligentia, vel obliuione
dictas Constitutiones die præfixo legi
non curauit, non incurrisse dictas pœ-
nas, si alio tempore, v. gr. post mensē,
legi faciat, facturus legere in termino, si
meminisset, aut sciuisset. At ego huius
dubij resolutionem ad Sacram Cō-
gregationem remitto *part. 5. tr. 14. reso-
lutione 15.*

8. Scio, Portellium *respon. Regul. part.
1. casu 27. num. 3.* excusare generaliter o-
mnes Prælatos a pœnis impositis in ali-
quibus Bullis contra præsumentes eas
violare, etiam in foro externo, si igno-
rantes & bona fide non exequantur, &
bonam fidem probari per iuramentum
eam attestantis, quamuis ad sit præsum-
ptio iuris in contrarium, quod ex offi-
cio scite teneantur. Quod vltimum tenet
etiam Afflicus *de iure protin. §. 2. nu-
9.* quamuis ex Bartolo in *l. si cui iuramen-
tum ignorantis*, non elidat præsumptio-
nem scientiæ in contrarium existentem
part. 5. tr. 14. resol. 24.

9. Prælati Regularis in ferenda ex-
communicatione tenentur ordinem moni-
tionum præmittere. Vide infra *num.*

49. & tenetur residere in propriis Mo-
nasteriis maxime tempore peltis, & hæ-
reticis, Mitanda, & alij. *part. 9. tr. 7. resolu-
tione 13.*

PRÆLATI REGVLARIS

Iurisdicō in præcipiēdo.

10. **D**E iurisdicōne Prælati Re-
gularis in Tertiariis. Vide
verb. Tertiaria. Prælati ea solum præci-
pere suis subditis potest, quæ de iure di-
uino, Canonico, aut Regulari seruari te-
nentur. Vnde nec ipsemet. Generalis
præcipere potest suo Religioso, ut Epi-
scopatum acceptet, nam Episcopatus non
est secundum Regulam, sed potius ab
ea eximit, & contra rationem videtur,
quod Prælati possit id subdito præci-
pere, per quod ab eius obedientia liber-
ratur. Adde, quod Religiosus factus E-
piscopus propter statum maioris perfe-
ctionis maiorem subit obligationem, &
contrario propter maiorem libertatē,
honorem, potentiam, & c. maiori peri-
culo exponitur, denique Episcopatus
non ordinatur ad bonum peculiare Re-
ligionis, vel ipsius subditi, nec Generali
Religionis incumbit, communi Eccle-
siæ necessitati prospicere. Quam-
tautem D. Thomas in 2. 2. *quæst. 85. art. 2. ad
3. dicit*, vorum emittentem teneri obe-
dire superiori Prælati obliganti acce-
ptare Episcopatum, loquitur de Papa.
Potest autem Superior Regularis præ-
cipere acceptationem beneficii curati
inferioris, quia cum hoc beneficio Re-
gularis remanet ei subditus, nec tantam
subit mutationē. Ita Suarez *de Relig. tom.
3. lib. 10. cap. 10. n. 22.* contra Riccardum
quodl. 3. quæst. 21. & alios *part. 6. tractat. 9.
resol. 33.* Aduertit etiam Sanctus *disp. 3.
30 num. 5.* non posse Prælatum præcipe-
re subditis alias Communiones, ab iis
quæ præcipiuntur in regula. Et non ex-
pedire quod prius eos aliquando Cō-
munionem in mortificationē, quia maius
bonum est Euchariſtiæ susceptio, quam
mortificatio ex eius priuatione. Quæ
Xy. yy. 3. 2B.

*Prælati
nō potest
præcipere
aliquid su-
pra regulā.
Vt accepta-
tionē Epif-
copatus.*

*Quid de
Cōmunio-
nibus, qua-
nō habentur
in regu-
la.*

an sint probabiliora, alij videant. *part. 3. tract. 4. resol. 115. in fine, & §. Sed ex his, ante medium.*

An Genera- 11 Docet præterea Zambellus verb. lis possit Prælati, num 34 Prælatum maiorem uocare ad non posse ad se auocare causas pendentes in iudicio Prælati inferioris, præcipiendo sibi, ut reum & acta iudicialia coram inferiori sibi remittat, stante decreto Tridentini Prælati: sess. 24. cap. 10 nisi de sufficienti graua mine interposita fuisset appellatio. Et ego quidem consulo Generalibus Religio-

num, ut hanc sententiam in praxi fore semper sequantur. Verum existimo cum Suarez de Relig. 10. 4. lib. 2. c. 12. n. 22. posse id facere: quia Prælati inferiori ratione voti obedientiæ subiicitur in omnibus voluntati Superioris: unde non potest velle prosequi aliquam causam, nisi de consensu ipsius, alias iniuste veller: quare ob huiusmodi dependentiam & subordinationem, in potestate Generali est, quod inferior prosequatur causam coram se pendente: & reuocando, utitur iure suo. Conciliū verò, quoad Regulares nihil innouat, ut docet ex Sac. Congregat. Nouarius de iure Pont. concl. 54. n. 12. part. 6. tract. 8. resol. 35. An Prælati Regularis præcipere possit lenia sub mortali, & graua sub veniali, vide verb. Lex. n. 34. & 35. Aduerte hic ex Sancto dispu.

33. quod Prælati non potest punire subditum, quando non obedit, quia non tenetur. Putatque, non teneri, quoties probabiliter existimat, præceptum non esse licitum, aut excedere iurisdictionem præcipientis. Sed de hoc vide verb. Opinio, num. 10. & verb. Subditus, part. 2. tr. 13. resol. 10. in fine.

Sanè non potest prohibere subditis suspensionem Cruciatæ. Sine iusta causa.

12 Prælati Regularis prohibens suis subditis suspensionem Cruciatæ, peccat mortaliter. Ita Aosta in Bull. quæst. 106. Qui addit, posse contra illum Commissarium Cruciatæ procedere auctoritate Apostolica. Et Religiosum sumentem Bullam petita, & non obtenta licentia, non peccare; quia Prælati non potest talem licentiam iuste negare. Quæ omnia procedunt, si non ad eam iustam causam. Aduerte etiam Villalobos 10. 1. tractat. 27. claus. 12. num. 26. 27. 29. pos-

Potestatem limitare.

se Prælatos concedere Bullam limitatam, quoad Indulgentiarum, v.g. Et Religiosum ex Reformatis, & Capuccinis posse sine scrupulo rogare amicum, vel penitentem, ut sibi Bullam suscipiat. *part. 1. tr. 11. resol. 99.*

PRÆLATI REGULARIS Iurisdictionis dispensandi.

13 Prælati Regularis habet priuilegium dispensandi cum suis subditis super omni irregularitate, excepta bigamia, & homicidio voluntario. Ita Lezana. Unde, si hoc priuilegium non fuit concessum viua vocis oraculo, dispensare potest in primis in irregularitate orta ex defectu lenitatis, ut notat Lezana in summ. 99. Reg. cap. 18. num. 43. part. 4. tractat. 2. resol. 69. §. Quid ego in part. 7. tr. 2. resol. 5. Secundo in irregularitate homicidij casualis, etiam publici, in qua non potest Episcopus. Ita Vecchius disputat. 9. dub. 18. num. 6. part. 4. tractat. 2. resol. 72. §. Notandum. Tertio, in irregularitate orta ex homicidio iusto, quod contingit in bello iusto, quia homicidium iustum non venit nomine homicidij voluntarij. Ita Cornejo part. 4. tr. 1. resol. 70. Item in homicidio voluntario occulto, part. 10. tractat. 13. resol. 15.

14 Quarto, ait Miranda tom. 2. quæst. 8. art. 10. concl. 2. dispensare etiam posse super irregularitate homicidij voluntarij, ex quodam priuilegio Martini V. & aliis relatis in Comp. Societatis, quam facultatem Vecchius disp. 9. dub. 16. num. 2. extendit etiam ad Nouitios Affert etiam Rodriguez in Bullar. fol. 117. in signe priuilegium Pauli III. concessum Religiosis D. Benedicti Vallisoleti, ut singulis annis Feria 2. post primam Dominicam Quadragesimæ dispensent cum suis subditis super omni irregularitate ex quavis causa contracta, non distinguens de delicto publico, vel occulto, de homicidio casuali, & voluntario nec exceptiens bigamiam, & c. obseruatque